

Список використаної літератури:

1. Ткачук Т. Копінг-поведінка як проблема сучасної психології. Рідна мова. Копінг-поведінка як проблема. URL: http://www.interklasa.pl/portal/dokumenty/ridna_mowa_uk/index.php?page=rm32_05.
2. Lazarus R.S., Cohen J.B. Environmental stress in human behavior and the environment. Current theory and research, edited by I. Altaian and J.F. Wohlwill: New York, Plenum, 1977.
3. Пельцман Л. Стрессовые состояния у людей, потерявших работу / Л. Пельцман // Психологический журнал. – 1992. – Т. 21. № 1. – С. 120-130.
4. Лазарус Р.С. Психология эмоций : учеб. пособие [для студ. вузов, обуч. по спец. псих.] / Р.С. Лазарус. – СПб : Питер, 2007. – 328 с.
5. Нартова-Бочавер С.К. «Coping behavior» в системе понятий психологии личности / С.К. Нартова-Бочавер // Психологический журнал. – 1997. – Т. 18. № 5. – С. 20-30.
6. ICVS – International Crime Victims Survey. United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute -URL: http://www.unicri.it/services/library_documentation/publications/icvs/.

Ключові слова: захисні стратегії, навички подолання, копінг, стрес, віктимологія, профілактика, злочинність.

Ключевые слова: защитные стратегии, навыки преодоления, копинг, стресс, виктимологическая профилактика, преступность.

Key words: defensive strategies, coping skills, coping, stress, victimological prevention, crime.

ОДИНЦОВА ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка,
старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук

ПРОБЛЕМА ВИВЧЕННЯ ФАКТИЧНОГО СТАНУ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Отримання науково обґрунтованого уявлення про стан та динаміку злочинності в Україні, зокрема про організовану злочинність, продовжує залишатись одним із головних завдань сучасної кримінологічної науки. Одним із напрямів реалізації зазначеного завдання, а також складовою кримінологічного моніторингу, є аналіз офіційної статистики про злочинність [1, с. 146-165].

Проте, як свідчить аналіз даних кримінальної статистики МВС України та Генеральної прокуратури України за 2002-2018 рр. [5, с. 256-260; 2, 3, 4] про організовану злочинність, дане джерело кримінологічної інформації відображає стан, структуру, динаміку, характер злочинності організованих груп та злочинних організацій примітивного рівня. Усі питання про даний соціально-правовий феномен, на які можна відпові-

сти за допомогою методів статистичного аналізу, зокрема про його рівень, характер, географію, структуру, тенденції розвитку в минулому та майбутньому, питому вагу у структурі злочинності в цілому, окремих її видів, рівень латентності та його зміни, регіональну специфіку, внутрішні та зовнішні кореляційні зв'язки організованої злочинності зі злочинністю в цілому та окремими її видами, іншими суспільними явищами, стосуються лише описаних вище організованих злочинних угруповань [6, с. 304].

На нашу думку, головне призначення даного джерела кримінологічної інформації про організовану злочинність полягає в тому, що воно характеризує стан та динаміку протидії організованим злочинності з боку правоохоронних органів та суду. Це найбільш доцільний напрям використання у кримінологічній науці кримінальної статистики про організовану злочинність. При такому підході кримінальна статистика МВС України та Генеральної прокуратури України виступає важливим і цінним джерелом інформації про минулий та теперішній стан протидії організованим злочинності з боку вказаних державних органів, про тенденції зміни правотворчої, правоохоронної та правозастосовної діяльності державних органів, а також є незамінною для розробки нових, удосконалення існуючих заходів та напрямів протидії даному виду злочинності.

У кримінологічній літературі обґрунтовується позиція щодо необхідності проведення на державному рівні комплексних досліджень латентної організованої злочинності [7, с. 143]. Висновки, зроблені на підставі аналізу відомостей кримінальної статистики МВС України та Генеральної прокуратури України, можуть слугувати відправною точкою для досліджень, направлених на встановлення фактичних характеристик та тенденцій розвитку організованих груп та злочинних організацій не лише примітивного рівня, а й середнього та вищого рівнів.

У цьому світлі залишається вкрай актуальною проблематика підбору джерел кримінологічної інформації про ті або інші аспекти організованої злочинності. При цьому аналіз кримінальної статистики правоохоронних органів про організовану злочинність примітивного рівня дозволяє стверджувати, що матеріали кримінальних проваджень та написані на їх основі публікації у ЗМІ містять інформацію про той же рівень організованої злочинності лише у більш повній мірі.

На відміну від зазначених джерел кримінологічної інформації про організовану злочинність публікації у ЗМІ за результатами оперативнорозшукової діяльності або за підсумками інтерв'ю з експертами можуть містити окремі відомості про так званих «авторитетів» і «злочинців у законі», організовані групи та злочинні організації всіх рівнів, а також вчинювані ними злочини. Журналістські розслідування, присвячені проявам корупції, відображають характеристики імовірних суб'єктів корупційних діянь, котрі, можливо, «співпрацюють» з учасниками організованих груп та злочинних організацій всіх рівнів.

Джерелом кримінологічної інформації про організовану злочинність можуть виступати також звіти про результати вивчення громадської думки щодо організованої злочинності, а також звіти про результати вивчення громадської думки щодо: а) факторів злочинності соціально-психологічного характеру (зокрема ставлення населення до правоохоронних органів та суду, окремих заходів протидії злочинності, готовність сприяти їм у протидії злочинності); б) «фонових» явищ, що, з одного боку, сприяють організованій злочинності, а з іншого, – відтворюються нею (корупція, наркоманія, алкоголізм, тіньова економіка тощо).

Список використаної літератури:

1. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів : монографія. Харків : ХНУВС, 2011. 308 с.
2. Звіт про результати боротьби з організованими групами та злочинними організаціями за січень-грудень 2016 року // Генеральна прокуратура України. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=112759&libid=100820 (дата звернення: 21.04.2019).
3. Звіт про результати боротьби з організованими групами та злочинними організаціями за січень-грудень 2017 року // Генеральна прокуратура України. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113287&libid=100820 (дата звернення: 21.04.2019).
4. Звіт про результати боротьби з організованими групами та злочинними організаціями за січень-грудень 2018 року // Генеральна прокуратура України. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113656&libid=100820 (дата звернення: 21.04.2019).
5. Кулик О.Г., Наумова І.В., Бова А.А. Злочинність в Україні: фактори, тенденції, протидія (2002-2014 рр.) : монографія. Київ : ДНДІ МВС України, 2015. 364 с.
6. Одинцова О.В. Відбиття характеристик організованої злочинності у кримінальній статистиці МВС України за 2002-2011 рр. *Вісник ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка*. 2012. № 2. С. 300-313.
7. Шостко О.Ю. Сучасний стан організованої злочинності в Україні // Проблеми законності. 2016. Вип. 135. С. 136-146. URL: https://www.academia.edu/30615409/СУЧАСНИЙ_СТАН_ОРГАНІЗОВАНОЇ_ЗЛОЧИННОСТІ_В_УКРАЇНІ_Current_Situation_with_Organized_Crime_in_Ukraine (дата звернення: 21.04.2019).

Ключові слова: організована злочинність, організована група, злочинна організація, джерела кримінологічної інформації про організовану злочинність, кримінальна статистика, публікації в ЗМІ, звіти про результати вивчення громадської думки.

Ключевые слова: организованная преступность, организованная группа, преступная организация, источники криминологической информации об организованной преступности, уголовная статистика, публикации в СМИ, отчеты о результатах изучения общественного мнения.

Key words: organized crime, organized group, criminal organization, criminological sources about organized crime criminal statistics, publications in mass media, reports on results of public opinion analysis.